

**PALANGOS MIESTO SAVIVALDYBĖS
VIEŠOSIOS BIBLIOTEKOS
2021 METŲ VEIKLOS ATASKAITA**

I. BENDROJI DALIS

Palangos miesto savivaldybės viešoji biblioteka (toliau – biblioteka) yra Palangos miesto savivaldybės kultūros politiką įgyvendinanti biudžetinė įstaiga. Bibliotekoje renkami, tvarkomi, saugomi spaudiniai ir kiti dokumentai atsižvelgiant į miesto istorines tradicijas, ekonominę ir kultūrinę vystymąsi, bendruomenės poreikius ir bibliotekų veiklos pokyčius. Bibliotekos veikla yra viena iš Palangos miesto savivaldybės 2021 metų kultūros programos dalių. Biblioteka veiklai vykdyti naudoja Savivaldybės tarybos patikėjimo teise suteiktomis patalpomis Vytauto g. 59, 61 ir pagal panaudos sutartį Šventosios g. 1. Bibliotekos veikla finansuojama iš Palangos miesto savivaldybės biudžeto, valstybės biudžeto, projektinių lėšų.

Bibliotekos struktūroje 2021 m. pokyčių nebuvo. Struktūroje yra trys skyriai – Vaikų literatūros skyrius, Šventosios biblioteka, Vartotojų aptarnavimo skyrius.

Lankytojai aptarnaujami (centrinė biblioteka) – 6 dienas, 51 val. per savaitę, skyriuje Šventosios biblioteka – 5 dienas, 42 val. per savaitę, vaikų literatūros skyriaus poskyryje „Gintaras“ – 5 dienas, 45 val. per savaitę. Visų amžiaus grupių, socialinių sluoksnių ir poreikių vartotojams sudarytos sąlygos naudotis bibliotekos paslaugomis, yra keltuvas, judėjimo negalią turintiems vartotojams įrengti įvažiavimai į visus skyrius bei administraciją. Šventosios biblioteka yra II aukšte, todėl vartotojams su judėjimo negalia patekti sudėtinga.

Didžiausia 2021 m. bibliotekos problema netikėtai tapo modernizuota Lietuvos integrali bibliotekų informacinė sistema (toliau - LIBIS). Lietuvos nacionalinė M. Mažvydo biblioteka (toliau – LNB) įgyvendino iš Europos regioninės plėtros fondo lėšų finansuojamą projektą „Modernaus elektroninio turinio išsaugojimas ir sklaida“ (METIS). Projekto tikslas – saugoti ir skleisti modernų kultūrinį turinį, kuriant pažangias Lietuvos integralios bibliotekų informacinės sistemos bibliotekų elektronines paslaugas. Iki sėkmingo rezultato dar toli, darbinė bibliotekų programa vis dar tobulinama.

Rugpjūčio 12 d. bibliotekos duomenys buvo perkeltami (migruojami) į atnaujintą LIBIS. Sekančią dieną prasidėjo problemos. Susidūrėm su įvairiais nesklaidumais, strigo beveik viskas – vartotojų registracija, knygų paieška, išankstinis dokumentų rezervavimas, dokumentų išdavimas, dokumentų išdavimo apskaita, fondo apskaita, statistika. Nepatogumų patyrė ir darbuotojai, ir vartotojai. Portalas www.ibiblioteka, kuriame vartotojai savarankiškai gali naudotis bibliotekų paslaugomis, taip pat kelia nepatogumų. Dėl pokyčių LIBIS, šioje ataskaitoje duomenys apie vartotojų aptarnavimą mažiau išsamūs, nei ankstesnių metų ataskaitose.

Pandemijos įtaka

2021-ieji vis dar buvo neįprasti, bet COVID-19 pandemija jau nebebuvo toks didelis iššūkis. Bibliotekos nebuvo uždarytos, tik paslaugas teikė su apribojimais, kurie turėjo neigiamos įtakos veiklos rezultatams. Karantinas Lietuvoje tęsėsi nuo metų pradžios iki 2021 m. birželio 30 d., tačiau, laikantis nustatytų saugumo reikalavimų, bibliotekos abonementuose buvo teikiama knygų grąžinimo ir išdavimo paslauga. Karantino laikotarpiu renginiai ir gyventojų informacinio raštingumo mokymai nevyko. Skaityklos lankytojams atvertos nuo kovo 22 d. Nuo rugsėjo 13 d.

skaityklose ir renginių lankytojams būtinas galimybių pasas ar jam prilyginamas dokumentas. Galimybių pasas nebūtinas atsiimant ir/ar grąžinant knygas. Didelio vartotojų nepasitenkinimo dėl Galimybių paso nebuvo, konfliktų pavyko išvengti.

Bibliotekoje laikomasi saugumo reikalavimų: aptarnavimo vietose įrengtos pertvaros tarp darbuotojų ir lankytojų, dėvimos kaukės, darbuotojai ir lankytojai aprūpinti dezinfekcinėmis priemonėmis, sužymėtos laukimo linijos, ribojami lankytojų srautai. Lankytojams pateikiama informacija apie lankymosi bibliotekoje sąlygas atnaujinta keičiantis reikalavimams.

II. VEIKLOS ADMINISTRAVIMAS

Bibliotekos nuostatai patvirtinti 2012 m. lapkričio 29 d. savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T2-286. Vartotojams teikiamų mokamų paslaugų sąrašas ir įkainiai patvirtinti Palangos miesto savivaldybės tarybos 2018 m. liepos 19 d. sprendimo Nr. T2-132 1 punktu. 2021 m. parengti/atnaujinti bibliotekos vidaus dokumentai: Apskaitos politika, Kasos aparatų naudojimo taisyklės, Korupcijos prevencijos 2022-2024 metų programa, Asmens duomenų tvarkymo taisyklės. Pasirašyti LNB parengti dokumentai, reglamentuojantys modernizuoto LIBIS ir portalo www.ibiblioteka.lt naudojimą bei duomenų saugą: Lietuvos integralios bibliotekų informacijos sistemos duomenų saugos nuostatai, Naudojimosi LIBIS tinklo bibliotekų elektroninių paslaugų portalu www.ibiblioteka.lt taisyklės, Privatumo ir slapukų politika www.ibiblioteka.lt, Susitarimas dėl asmens duomenų tvarkymo (portale www.ibiblioteka.lt).

Per metus parengti 34 įsakymai veiklos klausimais, 45 – personalo klausimais ir 82 – atostogų, komandiruočių klausimais. Išsiųsta 121 raštas įvairioms įstaigoms bei organizacijomis, gauta – 77. Bibliotekos archyvas sutvarkytas. Nuolat saugomų bylų apyraše Nr. 1 įrašyti 689 apskaitos vienetai, Ilgai saugomų bylų apyraše Nr. 2 yra 66 apskaitos vienetai, Atleistų darbuotojų ilgai saugomų bylų apyraše Nr. 3 – 85 apskaitos vienetai (apyrašas netęsiamas).

Atlikus viešųjų pirkimų procedūras, per metus įvykdyta 151 pirkimas už 72 582,24 Eur. Elektroninėmis priemonėmis (CPO ir CVP IS) įvykdyta 33,82% bendros viešųjų pirkimų vertės. Papildytas „Potencialių tiekėjų sąrašas“.

Bibliotekos veikla viešinama www.palangamvb.lt ir socialiniuose tinkluose *Facebook* bei *Instagram*. Biblioteka administruoja interneto svetainę www.palangoskapines.lt.

2021 m. bibliotekoje du jaunuoliai atliko praktiką. Klaipėdos valstybinės kolegijos turizmo verslo studijų programos studento M.E. praktika tęsėsi nuo vasario 22 d. iki balandžio 30 d., praktikos vadove paskirta direktoriaus pavaduotoja. Šiaulių valstybinės kolegijos Informacijos valdymo studijų programos II kurso studentės K. M. praktika – spalio 18-29 d., praktikos vadovė – Vartotojų aptarnavimo skyriaus vedėja. Abiejų studentų praktikos mokymosi įstaigose įvertintos labai gerai.

III. FONDO BŪKLĖ

Gavimas, nurašymas

2021 m. gauta 2 536 fiz. vnt., 1179 pavadinimų, iš jų:

grožinės literatūros – 2 085 fiz. vnt., t.y. 82,22% naujų dokumentų;

šakinės literatūros – 451 fiz. vnt., t.y. 17,78% naujų dokumentų.

Lyginant su 2020 m. gauta 917 fiz. vnt. mažiau, nes 2020 m. buvo skirtas papildomas finansavimas, o 2021 m. negauta.

2021 m. gauti dokumentai sudaro 3% viso fondo.

Vaikams iki 14 metų gauta 912 fiz. vnt., t.y. 35,96% naujų dokumentų.

Naujai gautų dokumentų paskirstymas kalbomis: lietuvių k. – 2 492 fiz. vnt. (98,26%), užsienio kalbomis – 44 fiz. vnt. (1,74%).

Nemokamai gauta 440 fiz. vnt.; iš jų 192 fiz. vnt. – dovanos, 39 fiz. vnt. – vietoj pamestų 209 fiz. vnt. – perdavimas (Kultūros taryba ir kiti šaltiniai).

Naujų dokumentų paskirstymas:

1 235 fiz. vnt. (48,70%) – vartotojų aptarnavimo skyriui;

932 fiz. vnt. (36,75%) – vaikų literatūros skyriui;

357 fiz. vnt. (14,08%) – skyriui Šventosios biblioteka;

12 fiz. vnt. (0,47%) – metodinė literatūra (komplektavimui).

Fondo dokumentams (be periodikos prenumeratos) iš viso gauta 20 777,34 Eur, iš jų: 2 071,34 Eur – savivaldybės lėšos, 18 706,00 Eur – valstybės lėšos.

Gautos piniginės lėšos dokumentams įsigyti:

1 gyventojui – 1,13 Eur;

1 vartotojui – 4,74 Eur.

Nauji dokumentai įsigyti per CVP IS iš 23 tiekėjų. Užsakant fondo dokumentus prioritetas teikiamas lietuvių autorių kūriniais bei vaikų literatūrai. Už 2021 m. gautas finansavimo lėšas įsigyto 1 dokumento vidutinė vertė – 9,91 Eur ir tai yra 1,86 Eur brangiau negu 2020 m. (8,05 Eur). Leidybinės produkcijos kainų kilimas turi įtakos ir bibliotekos fondo formavimui.

Lentelė Nr. 1. Fondo dokumento vidutinė kaina.

2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.	2021 m.
7,82 Eur	8,02 Eur	8,62 Eur	8,05 Eur	9,91 Eur

Nurašyta – 2 415 fiz. vnt. ir 374 pavadinimų, iš jų grožinės – 2065 fiz. vnt. (85,51%), šakinės – 350 fiz. vnt. (14,49%). Nurašyti 37 vartotojų pamesti leidiniai, iš jų 14 – vaikų literatūros skyriuje, 23 – vartotojų aptarnavimo skyriuje.

Nurašymo paskirstymas pagal skyrius:

302 fiz. vnt. – vartotojų aptarnavimo skyrius;

2 113 fiz. vnt. – vaikų literatūros skyrius.

Daugiausia nurašyta vaikų literatūros fondo dokumentų, nes 2021 metų pradžioje vyko šio fondo patikra, o metų pabaigoje didžioji dalis fondo buvo perkelta, atlaisvinat vietą virtualios realybės įrangai, ir tuo pačiu atrinkti susidėvėję leidiniai.

Atlikus Vaikų literatūros skyriaus abonemento ir Vaikų literatūros skyriaus atsarginio fondo patikrinimą, jo rezultatai fiksuoti 2021 m. vasario 26 d. Per patikrą nerasta 280 fiz. vnt. vaikų literatūros skyriaus abonemento dokumentų, atsarginiam fonde trūkstamų dokumentų nenustatyta.

Fondo apyvartos rodiklis – 1,11.

Fondo apyvartos rodiklis (pagal išduotį į namus) – 0,69.

Bibliotekos fondas

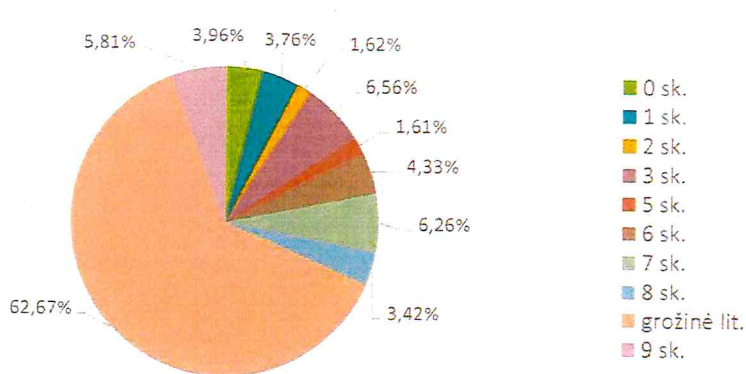
Suformuotas geras viešajai bibliotekai būdingas universalus dokumentų fondas.

Fonde 2021 m. gruodžio 31 d. yra 73 816 fiz. vnt. ir 23 871 pavadinimų dokumentų, iš jų:

grožinės literatūros – 46 259 fiz. vnt., t.y. 62,67%;

įvairių mokslo šakų (toliau – šakinė) literatūros – 27 557 fiz. vnt., t.y. 37,33%.

Diagrama Nr. 1 Dokumentų fondo sudėtis pagal turinį (UDK).

Fonde literatūros vaikams iki 14 metų – 14221 fiz. vnt., t.y. 19,27%.

Dokumentų lietuvių kalba – 70 187 fiz. vnt. t.y. 95,08%. Iš užsienio kalbų daugiausia leidinių rusų (2,92%) ir anglų (1,13%) kalbomis.

Iš viso fonde yra 23 871 pavadinimų dokumentų, t. y. 1 pavadinimo vidutiniškai po 3,09 egzempliorių. Skaitmeninių dokumentų yra 266 fiz. vnt., 177 pavadinimų.

Lyginant su 2020 m. fondas padidėjo 0,16%.

2021 m. bendrojoje fondo apskaitoje yra 109 komplektai, 23 pavadinimų neterminuoto saugojimo kraštotyrimai periodiniai leidiniai.

Periodikos prenumerata

Periodika prenumeruojama tik savivaldybės biudžeto lėšomis. 2021 m. lėšos prenumeratai – 4 895,63 Eur.

Prenumeruota 120 komplektų periodinių leidinių, iš jų laikraščių – 23. Iš viso prenumeruoti 88 pavadinimų leidiniai, iš jų 18 pavadinimų – vaikams. Kaip ir kasmet, nemokamai gauta daug periodinių leidinių iš įvairių šaltinių, kai kurių gauti tik pavieniai numeriai.

Skaitomiausia periodika: laikraščiai „Palangos tiltas“, „Lietuvos rytas“ „Pajūrio naujienos“, „Vakarų ekspresas“, „Klaipėda“ ir žurnalai „Mano namai“, „sodo spalvos“, „Moteris“, „Ji“, „Žmonės“, „Stilius“. Prenumeruojamas profesinis žurnalas „Tarp knygų“ ir vaikų literatūros aktualijoms skirtas žurnalas „Rubinaitis“.

Aprūpinimas dokumentais

2021 m. aptarnaujamos bendruomenės gyventojų – 18 386.

Išvestiniai rodikliai skaičiuojami vadovaujantis šia viešai pateikiama Registru centro informacija.

Fondo dokumentų tenka:

1 gyventojui – 4,01 fiz. vnt.

1 gyventojui – 0,14 naujai gautų dokumentų;

1 registruotam vartotojui – 16,84 fiz. vnt. fondo dokumentų;

1 registruotam vartotojui – 0,58 fiz. vnt. naujai gautų dokumentų.

IV. VARTOTOJŲ APTARNAVIMAS

Registruoti vartotojai, lankytojai

Pandeminė situacija turėjo įtakos bibliotekos 2021 metų vartotojų skaičiams. Sumažėjo registruotų vartotojų, lankytojų, todėl mažesnė ir dokumentų išduotis.

2021 m. registruotų vartotojų skaičius – 4 382, t.y. 1 040 mažiau nei 2020 m.

Perregistruoti – 3 132 (t.y. 708 mažiau negu 2020 m.), naujai užregistruoti – 1 250 (t.y. 332 mažiau negu 2020 m.).

Vaikų iki 14 metų užregistruota – 920, t.y. 155 mažiau nei 2019 m.

Bibliotekoje daugiausia skaito moteriškos lyties asmenys – 76%. Grupėje *Suaugę* 82% moterų, grupėje *Vaikai ir jaunimas* – 58%.

Beveik $\frac{3}{4}$ vartotojų sudaro suaugę vartotojai. LIBIS programoje vartotojai pagal jų gimimo datą priskiriami vienai iš globalių grupių – *Suaugę* arba *Vaikai ir jaunimas*. Naudojame vieną

lokalia grupę – *Poilsiautojai*, tačiau dėl skirtingų LIBIS vartotojų grupių iki duomenų migravimo ir po jo, nėra duomenų, kiek 2021 m. bibliotekos skaitytojų buvo poilsiautojai.

Gyventojų sutelkimas – 23% (2020 m. – 30,14%). Šio rodiklio mažėjimą lėmė dvi priežastys: didesnis Palangos gyventojų skaičius ir mažesnis registruotų bibliotekos vartotojų skaičius.

Apsilankymų skaičius – 56 072 (-7452 lyginant su 2020 m.); iš jų 13 485 – vaikai iki 14 metų (-3 007 lyginant su 2020 m.). Labiausiai lankytojų sumažėjo skaityklose, tikėtina, kad tam turėjo įtakos sąlyga, jog skaityklų lankytojams būtinas Galimybių pasas ir gyventojai buvo atsargesni dėl Covid-19.

2021 m. skolininkams išsiųsti 142 raginimai paštu, kitiems skambinta. Skolininkams, kurie registracijos metu yra nurodę el. p., LIBIS programa automatizuotai siunčia priminimus, tačiau po duomenų migravimo buvo daug nesklandumų dėl šių pranešimų siuntimo.

Bendras lankomumas – 12,79. Vaikų iki 14 metų lankomumas –14,65.

Dokumentų išduotis

Iš viso išduota dokumentų – 82 110 fiz. vnt., iš jų vaikams iki 14 metų – 13 388 fiz. vnt. Dokumentų išduotis: 50 656 fiz. vnt. – į namus ir 31 454 fiz. vnt. – vietoje. Jau antri metai dėl pandemijos skaityklose mažėja lankytojų, todėl dokumentų išduotis vietoje (t.y. bibliotekoje) 40% mažesnė nei iki pandemijos. Išduotis vietoje (t.y. bibliotekoje) – vidutiniškai 1 vartotojui 7,17 fiz. vnt.

Skaitytojai labiausiai mėgsta grožinę literatūrą. 2021 m. grožinės literatūros į namus išduota 78%, šakinės – 22% (be periodikos išduoties).

Į namus 2021 m. vidutiniškai 1 vartotojui išduota 11,56 fiz. vnt. (2020 m. – 9,90 fiz. vnt.). Tikėtina, kad dėl pandemijos gyventojai, rečiau lankydamiesi kultūriniuose renginiuose, daugiau skaitė namuose. Į namus vienu metu išduodami 5 leidiniai trisdešimčiai dienų, grąžinimo terminą galima pratęsti 3 kartus, jeigu leidinys nėra rezervuotas kitam vartotojui.

Vartotojams patogi užimto leidinio rezervavimo funkcija. Daugiausia rezervuota abonemento (86%) dokumentų, 11% - vaikų literatūros skyriaus ir 3% - Šventosios bibliotekos. 2021 m. vartotojai dažnai naudojo leidinio užsakymo galimybę: 74% užsakymų atlikta abonemente, 26% - vaikų literatūros skyriuje. Vartotojai užsisakė 10 el. knygų.

Ir 2021 m. skaitomiausia lietuvių autorė - Kristina Sabaliauskaitė, jos knygų „Petro imperatorė“ abi dalys pačios populiariausios. Iš užsienio autorių dažniausiai skaitytos knygos: Delia Owens „Ten kur gieda vėžiai“, Hanya Yanagihara „Mažas gyvenimas“, Tara Westover „Apšviestoji“, Olga Tokarczuk „Varyk savo arklą per mirusiųjų kaulus“, Lucinda Riley „Saulės sesuo“. Skaitytojai dažniausiai renka per pastaruosius 3-4 metus išleistas knygas, ypač pageidauja viešoj erdvėj reklamuojamų leidinių. Biblioteka informuoja apie nauja gautus leidinius savo interneto svetainėje, pateikiama knygos anotacija ir viršelio nuotrauka (pvz. <https://www.palangamvb.lt/knygos/nerimo-zmones/>)

2021 m., kaip ir keletą metų paeiliui, vaikai iki 14 metų daugiausiai skaitė „Nevykėlio dienoraščio“ visą dalį. Iš lietuvių autorių labiausiai skaitomos palangiškio Tomo Dirgėlos knygos

„Vasaros atostogų byla“ (2021), „Dingusios knygos mįslė“ (2019), „Mokyklos vaiduokliuko mįslė (2017)“, „Lukas Šiaudelis šoka baletą“, „Mokytojos peruko byla: detektyviniai galvosūkių 2“ ir Ignės Zarambaitės „Elzė ir senojo dvaro paslaptis“ (2017).

Skaitomumas (bendras) – 18,73. Vaikų skaitomumas – 14,55.

Labai pasiteisino tokia paprasta galimybė knygas gražinti bekontakčiu būdu, paliekant jas knygų gražinimo dėžėje. Knygų gražinimo dėžė yra prie centrinio įėjimo į biblioteką, atvira visą parą. Metų pabaigoje tokia pat knygų gražinimo dėžė nupirktą ir Šventosios bibliotekai. Knygos išimamos kiekvieną bibliotekos darbo dieną iki 11 val. ir nuskaitomos iš skaitytojo formuliario.

Vartotojai gali ne tik gražinti knygas jiems patogiu metu nepriklausomai nuo bibliotekos darbo laiko. Užsisakę knygas per www.ibiblioteka.lt ir nurodę atsiėmimo būdą „Knygomatas“, gavę žinutę į telefoną su kodu, pasiima knygas iš „Knygomato“. Šia paslauga pasinaudojo 149 skaitytojai, beveik visi jie – nuolatiniai Palangos gyventojai.

Darbo vietos, vartotojų mokymai

Vartotojams bibliotekoje yra 127 darbo vietos, iš jų 20 kompiuterizuotos, visos tinklinės ir su interneto prieiga.

Dėl pandemijos grupiniai informacinio raštingumo mokymai gyventojams nebuvo organizuojami, todėl mokymų valandų 2021 m. labai nedaug – 198 val., teiktos individualios konsultacijos vartotojams.

2021 m. tarpbibliotekinio abonemento paslauga naudojosi 1 vartotojas, jam buvo užsakyta 1 knyga iš LNB.

Renginiai

Renginiai yra neatsiejama bibliotekos veiklos dalis. 2021 m. renginiai, kaip ir kasmet, buvo įvairūs: knygų aptarimai ir pristatymai, literatūriniai vakarai, reikšmingų įvykių ir sukakčių minėjimai, parodos ir jų pristatymai, paskaitos, „protų mūšiai“, muzikiniai vakarai, virtualios viktorinos bei parodos. Per metus organizuota 115 renginių, iš jų 63 – parodos. Dėl pandemijos iki liepos 1 d. renginiai nevyko, vėliau renginių lankytojai turėjo turėti Galimybių pasus, buvo vykdoma lankytojų registracija. 2021 m. renginių lankytojų buvo mažiau nei įprasta.

2021 m. Palanga minėjo reikšmingą jubiliejų – Palangos gražinimo Lietuvai 100-metį. Šiai progai biblioteka parengė viktoriną „100 metų mūsų“. Lapkričio 4 d. bendruomenei pristatytas naujausias bibliotekos leidinys – etnokultūros metraščio „Palangos langai Nr.2“, taip pat skirtas Palangos gražinimo Lietuvai šimtmečiui. Leidinyje publikuojama 14 straipsnių, (2 iš jų parengė bibliotekos darbuotojos, 1 – Šventosios bibliotekos vedėja išvertė iš latvių kalbos), daug istorinių nuotraukų. Leidinio tiražas – 500 egz.

Nuo liepos 1 d. panaikinus renginių ribojimus, vasarą bibliotekoje vyko daug renginių. Pristatyta naujausia Igno Staškevičiaus knyga „Pasaulis jų akimis“, pokalbį moderavo LRT Radijo žurnalistė Juta Liutkevičiūtė-Kiudė, dalyvavo knygoje kalbinta pašnekovė, operos solistė, TV laidų vedėja, pedagogė Nomeda Kazlaus. Vyko Valstybės dienai skirtas koncertas „Mindaugo

dainos“, dalyvavo PKJC moterų vokalinis ansamblis „Guboja“, Jūros šaulių vyrų choras. Liepos 20 d. bibliotekoje vyko koncertas-susitikimas su žymia dainininke, tarptautinių konkursų laureate Sigute Trimakaite. Rugsjūtį bibliotekoje koncertavo operos solistė Charlotte Kilsch ir pianistė Irma Kilsch; knygą „Giminės: taip jie jas kūrė“ pristatė serialo „Giminės“ scenarijaus autorius Bronius Bušma; bibliofilas, Mažosios Lietuvos kultūros tyrinėtojas Domas Kaunas pristatė naujausią knygą „Martynas Jankus: tautos vienytojas ir lietuvių spaudos kūrėjas“. Liepos-spalio mėnesiais vyko Dramų skaitymo draugijos susitikimai, pesės skaitė: eseistas Rolandas Rastauskas, režisierius Vytautas Balsys, rašytojai Sandra Bernotaitė bei Herkus Kunčius. Palangiškė literatė Alma Viskontienė bibliotekoje pristatė knygas „Eina saulytė žemės takeliais“ ir „Smalsučių kelionė per žemę“. Lapkričio 19 d. bibliotekoje įvyko skaitytojų lauktas susitikimas su nacionalinės ekspedicijos dalyviu Selemonu Paltanavičiumi. Biblioteka tradiciškai metus baigia klasikinės muzikos koncertu. 2021 m. koncertavo Klaipėdos valstybinio muzikinio teatro solistas Mindaugas Rojus.

Intelektiniame žaidime „Auksinis protas“ dalyvavo 8 komandos. Viso sezono nugalėtojais tapo komanda „Nublokšti“. Bendroje Palangos diviziono įskaitoje antri liko komanda „RAKŪNAI“, o treči – „Ambergalvos“.

Visuose skyriuose buvo rengiamos teminės lentyninės parodos įvairioms sukaktims, atmintinoms datoms bei įvykiams pažymėti, fondo turiniui atskleisti. Populiari lentyna „Bibliotekininkas rekomenduoja“.

Renginiai vaikams

Bibliotekos renginių vaikams tikslas – skatinti skaitymą, ugdyti kūrybiškumą ir auginti naują bibliotekos vartotojų kartą. Vaikams buvo organizuojami įvairių formų renginiai: ekskursijos, skaitymai, edukaciniai užsiėmimai, teminės literatūrinės, kūrybinių darbų parodos, paminėtos istorinės ir valstybės švenčių datos. Daugiausia renginių vaikams organizuota vaikų literatūros skyriuje, keletas – Šventosios bibliotekoje ir poskyryje „Gintaras“. Vaikų literatūros skyriuje buvo eksponuojami Palangos moksleivių klubo meno dirbtuvių „Guzikas“ vaikų piešiniai, Palangos Stasio Vainiūno meno mokyklos mokinių keramikos darbai ir piešiniai, Klaipėdos Adomo Brako dailės mokyklos jaunųjų menininkų piešiniai bei Klaipėdos moksleivių saviraiškos centro keramikos studijos „Žiezdrė“ auklėtinių keramikos darbai. Vaikams parengta 12 virtualių renginių, daugiausia žiūrėta: ketvirtadienio skaitymai pagal Selemono Paltanavičiaus knygą „Maži ežiuko sapnai“, skaitymai-viktorina „Keliaujame po knygų pasaulį“, atvirų durų diena „Šok į tėvų klumpes“, žemaitiški skaitymai „Raganelė arba kėtep – laumele“, virtuali žemaitiška popietė su Palangos Vlodo Jurgučio progimnazijos mokiniais, adventiniai skaitymai iš knygos „Žiemos pasakos“. Edukaciniuose užsiėmimuose vaikai buvo mokoma pasigaminti Užgavėnių kaukę, knygų skirtukus. Edukacinėje erdvėje šeštadieniais vyko užsiėmimai vaikams su LEGO Education robotikos konstruktoriais, kurie gali būti valdomi balsu, išmaniaisiais įrenginiais, kompiuteriu ar bevieliu ryšiu.

Parodos

Parodos eksponuojamos parodų salėje, interneto bei periodikos skaityklose, vaikų literatūros skyriaus trijose erdvėse, Šventosios bibliotekoje.

2021 m. buvo labai įvairių parodų: tautodailininko Giedriaus Venckaus medžio drožiniai, architektės Dinos Timoninos akvarelių paroda „Akvarelinis uostamiestis“, Petro Barono medalių paroda „In memoriam Palangos dvasios kūrėjams“, fotografijos „Muitinės pareigūno Benedikto Bagdanavičiaus gyvenimo drama ir didvyriškumas“, Artūro Braziūno tapyba „Tarp žemės ir dangaus“, partizano Juozo Lukšos Daumanto 100-osioms gimimo metinėms skirta paroda „Laisvės žvalgas“, Vilijos Kisieliūtės tapyba „Vasaros spalvos“, Klaipėdos Adomo Brako dailės mokyklos pedagogo Vytauto Sajausko paroda „Šventovių sergėtojai“, Palangos Trečiojo amžiaus universiteto (TAU) dalyvių piešinių ant šilko paroda „Rudens spalvos“, Jonės Aleksiūnaitės fotografijų paroda „Jonė: Porto“, Palangos kūrybinės grupės „Mostas“ paroda „Kvadratas“ ir kt. Šventosios bibliotekoje taip pat buvo nemažai parodų: Vaidoto Laukžemio fotografijos „Migruojantys paukščiai“ (paukščiai fotografuoti Šventojoje ir jos apylinkėse), Viktoro Šato tapyba, Rimos Danutės Guogienės tapyba, Anedos Antanavičiūtės fotografijos „Versmių sukurti paveikslai“ ir kt.

Biblioteka jau antri metai sėkmingai bendradarbiauja su Palangos sutrikusios psichikos žmonių globos bendrija, sudarydama sąlygas bendrijos narių kūrybinei saviraiškai. 2021m. interneto ir periodikos skaityklose eksponuotos dvi parodos.

Bibliotekos kolektyvui ir lankytojams ilgam įsimins spalio mėnesio paroda – palangiškio fotožurnalisto ir operatoriaus Eugenijaus Maciaus parodos „Susitikimai“ pristatymas tapo autoriaus gyvenimo kelio pabaiga.

Palangos gražinimo Lietuvai šimtmečio proga bibliotekoje buvo eksponuotos kelios parodos, susijusios su kurorto istorija ir pasakojančios apie jos gyventojų likimus: Leonardo Skirpsto fotografijų paroda „Šventoji per pusę amžiaus“, Palangos kurorto muziejaus parengta paroda „Palangos savivalda 1921-1940 m.“, Palangos senosios gimnazijos bendruomenės fotografijų paroda „Mano miestas“, kino teatro „Naglis“ rekonstrukcijos architektūrinio konkurso dalyvių projektai.

Projektinė veikla

Palangos viešoji biblioteka organizavo ir įgyvendino 2 kvalifikacijos bei kompetencijų ugdymo projektus bibliotekininkams „Inovatyvios technologijos bibliotekoje“ bei „Kūrybinis žvilgsnis į rytojų 2“. Dalinis projektų finansavimas gautas iš Lietuvos kultūros tarybos, 30 % prisidėjo Palangos miesto savivaldybė ir rėmėjai. Nuo rugsėjo iki gruodžio vykusiuose mokymuose dalyvavo bibliotekininkai iš Palangos, Skuodo, Kretingos ir Šilutės viešųjų bibliotekų bei keletas regiono švietimo įstaigų bibliotekininkų. Projekto „Inovatyvios technologijos bibliotekoje“ mokymuose bibliotekininkai mokėsi konstruoti, programuoti robotus. Mokymams buvo naudojami LEGOWe Do 2 rinkiniai ir „LEGO MINDSTORMS EV 3 rinkiniai. Projekto „Kūrybinis žvilgsnis į rytojų 2“ ciklą sudarė šešių temų mokymai: „Streso ir emocijų valdymas“,

„Kūrybinių raiškų įvairovė bibliotekos renginiuose“, „Pasakų terapijos metodai vaikų skaitymo skatinimo procese“, „Bibliotekos skaitmeninių fondų ir dokumentų valdymo aktualijos“, „Virtualių parodų specifika ir galimybės“.

Bibliotekos įvaizdžio formavimas

Informacija apie bibliotekos veiklą pateikiama internetinėje svetainėje www.palangamvb.lt, socialiniuose tinkluose *Facebook* (1898 sekėjai) ir *Instagram* (paskyra sukurta lapkričio 15 d., 126 sekėjai).

2021 metais bibliotekos FB paskyroje talpinti video įrašai: garsiniai knygų skaitymai vaikams, virtualios parodos; viešintos kitos veiklos. Daugiausia sekėjai reagavo (paspaudė *Domina* ar *Dalyvausiu*) į renginių skelbimus. Populiariausi buvo Dramų skaitymų draugijos Palangoje renginiai, susitikimas su Seimonu Paltanavičiumi, Igno Staškevičiaus knygų pristatymas ir Palangos kūrybinės grupės „Mostas“ paroda. *Instagram* paskyroje populiariausias įrašas – apie bibliotekos prisijungimą prie projekto „Draugiški gyvūnams“, daugiausia susidomėjimo sulaukęs laikinas įrašas (angl. *story*) – apie bibliotekoje vykstančią žemaitišką savaitę.

2021 m. paskelbtos 22 publikacijos spaudoje.

Geriausiai biblioteką reprezentuoja jos darbuotojai, jų profesionalumas, komunikabilumas.

V. INFORMACINĖ IR KRAŠTOTYROS VEIKLA

Bibliotekos informacijos paieškos sistemą sudaro elektroninis katalogas bei informacinis dokumentų fondas. Visas bibliotekos fondas yra elektroniniame kataloge, paiešką galima atlikti tiek bibliotekoje, tiek nuotoliniu būdu per www.ibiblioteka.lt.

Gautos 1 643 užklausos, iš jų:

34 – faktografinės;

84 – tikslinamoji;

337 – adresinės;

1188 – teminės.

125 užklausos pateiktos el. priemonėmis. Užklausas vartotojai teikia ne tik tiesiogiai bendraudami su darbuotoju, bet ir per *Klausk bibliotekininko*, *Facebook*, www.palangamvb.lt. Atsakyta į visas užklausas.

Vartotojams prieinamos Lietuvos nacionalinės M. Mažvydo bibliotekos centralizuotai prenumeruojamos tos pačios duomenų bazės, kaip ir ankstesniais metais: *Infoplex*, EBSCO duomenų bazių paketas, *Naxos Music Library*, Vyturys (lietuvių autorių ir knygų lietuvių kalba mokyklinio amžiaus skaitytojams). Duomenų bazėmis galima naudotis bibliotekoje arba per nuotolį, gavus prisijungimo slaptažodį.

Populiariausia yra lietuviška teisinė duomenų bazė *Infoplex* – pasinaudojo 461 kartą (2020 m. – 49). Angliškais duomenų bazėmis vartotojai naudojos 28 kartus (2020 m. – 126).

2021 m. elektroninės paslaugos:

- 25 290 – interneto seansai;
- 266 – atsiųstųjų dokumentų;
- 2 366 – atsiųstųjų įrašų;
- 12 244 – virtualių apsilankymų.

Kraštotyros veikla

Bibliotekos kraštotyros fondas – pati unikaliausia fondo dalis, kurioje kaupiama informacija apie Palangą, miestui reikšmingus įvykius ir žmones.

Pagrindinės kraštotyros veiklos kryptys: fondo komplektavimas, saugojimas ir panaudojimas, informacijos ir dokumentų apie krašto istoriją, dabartį, įžymius žmones rinkimas ir patrauklus pateikimas vartotojams. 2021 m. gruodžio 31 d. duomenimis kraštotyros fonde buvo 2 226 vnt. 1 768 pav. dokumentų (per metus fondas pasipildė 34 vnt., 24 pav.). Šį fondą sudaro palangiškių rašytojų, poetų, literatų, mokslininkų knygos, leidiniai skirti Palangos mieste gimusiems, gyvenusiems ar dirbusiems žmonėms, Palangos krašto gamtai, istorijai, kultūrai, švietimui ir pan. Fonde yra neinventorinti dokumentai: teminių publikacijų segtuvai, žurnalų ir laikraščių komplektai, rankraščiai ir kiti dokumentai. Kraštotyros skaitykloje aptarnauta 170 lankytojų, vietoje išduota 1 600 fiz. vnt. dokumentų, atsakyta į 229 kraštotyros užklausas. Iš skaitytojų dovanų gautos 108 fotografijos.

2021 m. reikšmingesni kraštotyriniai darbai:

- elektroninis žinynas „Palangos vardai“ papildytas 23 įrašais (yra 445 pavardės);
- parengtas „2021 m. žymių Palangos datų kalendorius“;
- tęsiama bibliografija „*Palangos viešoji biblioteka. 2018–2021*“ (papildyta 18 pozicijų);
- „Palangos įvykių kronika“ papildyta miestui reikšmingų įvykių įrašais (10 pozicijų);
- papildytas virtualus vadovas po Palangos kapines www.palangoskapines.lt (3 įrašai);
- suklasifikuoti ir apipavidalinti 174 rankraščiai, sudarytas rankraščių sąrašas;
- sudarytas teminių aplankų sąrašas (491 pozicija);
- parengti 6 nauji teminiai segtuvai;

virtualiajai elektroninio paveldo sistemai (VEPS) suskaitmeninti 5 kultūros paveldo objektai, jie suinventorinti, sukurti bibliografiniai įrašai ir metaduomenys;

suskaitmenintos 54 Kosto Gasiūno šeimos nuotraukos;

Lietuvos ryto televizijos laidoje „Švyturių žmonės“ dvi kraštotyros skaityklos darbuotojos pasakojo apie E. Adiklienę, J. Šliūpą ir L. Vaineikį. K. Rudys dalyvavo žurnalisto Rimo Bružo televizijos laidoje „Istorijos parametrai“ apie Lietuvos farmacijos istoriją, kurioje pasakojo apie senąją Palangos vaistinę.

VI. PERSONALAS

2021 m. šiek tiek keitėsi darbuotojai: 1 išėjo, 1 priimtas naujas.
Dirbo 28 darbuotojai, iš jų – 23 profesionalūs bibliotekininkai.

Profesionalių bibliotekininkų:

su aukštuoju išsilavinimu – 19;

su aukštesniuoju išsilavinimu – 4;

13 darbuotojų turi bibliotekininkystės arba informacijos mokslų išsilavinimą.

2021 m. kvalifikaciją kėlė 20 bibliotekos darbuotojų. Kvalifikacijos kėlimo priemonių buvo daug, dalis jų – nuotoliniu būdu. Dėl nuotolinių mokymų kelti kvalifikaciją turėjo galimybę daugiau darbuotojų, nes nebuvo bibliotekos išlaidų. Daugiausia nuotolinių mokymų, konsultaciniai susitikimai vyko dėl modernizuoto LIBIS funkcionalumo naujovių ir problemų.

2021 m. daugiausia kontaktiniai mokymai vyko bibliotekoje ir tai buvo projektinių veiklų priemonės. Bibliotekininkai dalyvavo kontaktiniuose mokymuose: „Profesinis identitetas: lūkesčiai ir realybė“, „Vizuali kalba“, „Edukacinė veikla bibliotekoje: galimybės ir iššūkiai“, „Vienas lauke ne karys: bendradarbiavimo tinklų mezgimas ir verslumas“, „Skaitymas kitaip: „Sensorinių skaitymų“ organizavimo metodika ir įgyvendinimas bibliotekoje“, „Kaip niekada nepritrūkti idėjų“, Klaipėdos ir Klaipėdos apskrities kultūros įstaigų edukatorių susitikimas ir kt.

Stazuotėje Klaipėdos apskrities viešojoje I. Simonaitytės bibliotekoje „Vartotojų aptarnavimas Suaugusiųjų ir vaikų abonementuose“ dalyvavo 2 darbuotojos.

Veiklos efektyvumo rodikliai, tenkantys 1 bibliotekininkui per metus:

vartotojų – 191;

lankytojų – 2 438;

dokumentų išduoties – 3 570 fiz. vnt.

užklausų – 71.

VII. MATERIALINĖ BAZĖ

2021 m. reikšmingų bibliotekos materialinės bazės pokyčių nebuvo. Šventosios bibliotekos patalpų problema – ilgalaikė.

2021 m. įsigyta inventoriaus: magnetinės skelbimų lentos, mikrofonas, roletai, duomenų saugykla, maršrutizatorius. Iš gautos paramos lėšų Šventosios bibliotekai nupirka knygų grąžinimo dėžė.

VIII. FINANSAVIMAS

Finansavimas ir pajamos:

Gauta lėšų – 464 821,35 Eur (15 578,71 Eur daugiau, negu 2020 m), iš jų:

423 231,55 Eur – savivaldybės biudžeto asignavimai;

25 706,00 Eur – valstybės biudžeto asignavimai (knygoms ir darbo užmokesčiui);

4 109,78 Eur – už mokamas paslaugas;

2 757,99 Eur – už nuomą;

816,74 Eur – finansinė parama;

1 989,29 Eur – savivaldybės kofinansavimas projektams;
6 210,00 Eur – Kultūros tarybos projektų lėšos.

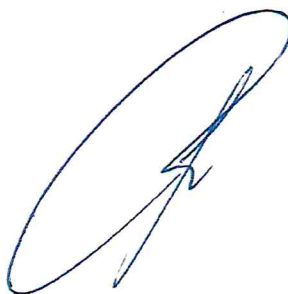
Išlaidos:

Išlaidos – 464 821,35 Eur, iš jų:
25 601,63 Eur – knygoms ir periodinių leidinių prenumeratai;
389 090,34 Eur – darbo užmokesčiui ir socialinio draudimo įmokoms;
18 770,44 Eur – ryšių ir komunalinėms paslaugoms;
8 725,92 Eur – raštinės ir ūkinės prekės;
6 101,52 Eur – informacinių technologijų prekėms ir paslaugoms;
499,72 Eur – knygų grąžinimo dėžė Šventosios bibliotekai;
8 199,29 Eur – išlaidos projektų veikloms;
7 832,49 Eur – kitoms išlaidoms (renginiams, komandiruotėms, kvalifikacijos kėlimui, materialinėms pašalpoms ir pan.).

IX. IŠVADOS

Modernizuotas LIBIS – netikėta problema;
Pandemija turėjo neigiamos įtakos veiklos rezultatams;
Du studentai atliko praktiką;
Brangesni fondo dokumentai;
Mažiau registruotų vartotojų;
Mažiau lankytojų skaityklose ir renginiuose;
Didesnė dokumentų išduotis į namus;
Įvykdyti du projektai;
Daug nuotolinių kvalifikacijos kėlimo priemonių;
Šventosios bibliotekai – knygų grąžinimo dėžė.

Direktorius

Kęstutis Rudys